

Súdán a Jižní Súdán

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2011 o Súdánu a Jižním Súdánu: situace po referendu konaném v roce 2011

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Súdánu,
 - s ohledem na souhrnnou mírovou dohodu podepsanou dne 9. ledna 2005,
 - s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1978 (2011),
 - s ohledem na prohlášení Africké unie ze dne 31. ledna 2011,
 - s ohledem na závěry Rady ohledně Súdánu, které přijala dne 31. ledna 2011, a na rozhodnutí Rady 2011/315/EU¹ ze dne 23. května 2011,
 - s ohledem na prohlášení předsedy Rady bezpečnosti OSN ze dne 3. června 2011,
 - s ohledem na prohlášení ke konečným výsledkům referenda o sebeurčení Jižního Súdánu, které dne 7. února 2011 jménem Evropské unie učinila místopředsedkyně Komise / vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonová, a na prohlášení baronky Ashtonové ze dne 24. května 2011 o situaci v Súdánu,
 - s ohledem na závěry konzultací týkajících se mírového procesu v Dárfúru, které se pod záštitou OSN konaly v katarském Dohá (27.–31. května 2011),
 - s ohledem na závěrečné prohlášení mise Evropské unie pro sledování průběhu referenda, jež byly představeny dne 2. června 2011,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že referendum v Jižním Súdánu se konalo ve dnech 9.–15. ledna 2011, přičemž drtivá většina účastníků hlasovala pro zřízení nezávislého státu Jižní Súdán,
- B. vzhledem k tomu, že se očekává, že Jižní Súdán oficiálně vyhlásí svou nezávislost dne 9. července 2011, což je datum, kdy zároveň vyprší platnost souhrnné mírové dohody,
- C. vzhledem k tomu, že ačkoliv je Jižní Súdán bohatý na přírodní zdroje, jako je ropa, měď a železo, i lesy a úrodná půda, žije převážná většina jeho obyvatelstva v chudobě, kojenecká úmrtnost patří k nejvyšším na světě a ukazatele v oblasti vzdělávání naopak k nejnižším na světě, přičemž všechny tyto faktory budou tvořit socioekonomické, humanitární a bezpečnostní výzvy,
- D. vzhledem k tomu, že některé prvky souhrnné mírové dohody nebyly provedeny včas nebo

¹ Úř. věst. L 142, 28.5.2011, s. 61.

nebyly dosud provedeny vůbec a že je třeba vyvinout značné úsilí, aby bylo v rámci jednání po skončení referenda dosaženo dohody o otázkách, jako je rozdělení výnosů z prodeje ropy, vytyčení hranic, občanství a rozdělení dluhů a aktiv,

- E. vzhledem k tomu, že referendum o otázce, zda Abyei bude součástí severní či jižní části Súdánu, které se mělo konat souběžně s referendem o Jižním Súdánu, vůbec neproběhlo, což mělo za následek vážné vystupňování násilí v této oblasti,
 - F. vzhledem k tomu, že status sporných území zůstává nadále nejasný a situace v oblasti Abyei se vyostřuje, což si již vyžádalo stovky životů, přimělo tisíce lidí k hromadnému obchodu a způsobilo, že obyvatelstvo je ohroženo nedostatečným zásobováním potravinami, chorobami a nedostatkem základních služeb, jako je zdravotní péče a pitná voda,
 - G. vzhledem k tomu, že situace v Dárfúru nadále vzbuzuje velké obavy a že mise OSN vyslaná do Dárfúru nedávno informovala o bombardování vládními silami a o zajetí několika humanitárních pracovníků v této oblasti; vzhledem k tomu, že mise se pravidelně potýká se zastršováním, únosy a obecným ohrožováním bezpečnosti,
1. vítá pokojné a spolehlivé chování severní i jižní části Súdánu v průběhu referenda o Jižnímu Súdánu konaného v roce 2011, úsilí všech smluvních stran souhrnné mírové dohody a projevené odhodlání tuto smlouvu dodržovat; považuje to za rozhodující krok při provádění této souhrnné mírové dohody a za pozitivní znamení pro budoucí mírové soužití obou zemí;
 2. opětovně připomíná, že plně respektuje výsledek referenda jako projev demokratické vůle obyvatel Jižního Súdánu; vyzývá severní i jižní část země, aby aktivně usilovaly o nastolení demokratického režimu a dosažení dlouhodobého míru, bezpečnosti a prosperity v obou zemích a aby dodržovaly lidská, sociální a hospodářská práva;
 3. vyzývá orgány Jižního Súdánu, aby podpořily přerod Jižního Súdánu v moderní, pluralistický a demokratický právní stát, v němž budou dodržována lidská práva, zejména práva žen a dětí, a výsadní právo občanů volit si svou vládu v pravidelných a svobodných volbách a bude ochraňována svoboda pohybu, svoboda sdružování a svoboda vyjadřovat politické názory, jež jsou zakotveny v ústavě i právních předpisech;
 4. důrazně odsuzuje promyšlený útok na misi OSN v Súdánu (UNMIS), k němuž došlo dne 10. května 2011 v oblasti Abyei, a odsuzuje militarizaci této oblasti ze strany severní i jižní části země; naléhavě žádá obě smluvní strany souhrnné mírové dohody, aby i nadále zajišťovaly bezpečí všech obyvatel Súdánu, zejména ve státě Abyei, aniž by zasahovaly do demografického složení regionu; žádá ozbrojené síly Súdánu i Jižního Súdánu, aby se stáhly z Abyei, a vybízí obě strany ke zdrženlivosti a k okamžitému zapojení do konstruktivního dialogu s cílem dosáhnout mírového řešení statusu regionu Abyei v rámci souhrnné mírové dohody;
 5. zdůrazňuje, že podporuje úsilí výkonného panelu Africké unie na vysoké úrovni pro Súdán, vedeného Thabem Mbekim, o usnadnění jednání mezi smluvními stranami souhrnné mírové dohody a úsilí zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN pro Súdán, pana Haileho Menkeriose, o zprostředkování mezi oběma stranami v regionu Abyei; znovu prohlašuje, že EU musí být připravena poskytnout jakoukoli další potřebnou pomoc;

6. naléhavě žádá všechny smluvní strany souhrnné mírové dohody, aby se zapojily do nepřetržitého a konstruktivního dialogu, v rámci něhož by se řešily otázky, jež vyvstaly od skončení referenda, jako jsou společné hranice, úprava občanství pro občany severní i jižní části, rozdělení výnosů z prodeje ropy, využívání ropovodů a veřejných konzultací v oblastech Modrý Nil a Jižní Kordofán;
7. zdůrazňuje, že je důležité zajistit účinný a bezpečný návrat pro osoby navracející se do jižní části země, a to pokud jde o přepravu, technické zázemí (v zemi chybí dostatečný počet urbanistů a stavebních inženýrů), infrastrukturu, rozdělování půdy a přístup k základním službám;
8. vítá oznámení Rady ze dne 17. května 2011, že ke 150 milionům EUR vyčleněným v loňském roce na pomoc nejzranitelnějším obyvatelům v celém Súdánu bude na Jižní Súdán vyčleněno dalších 200 milionů EUR; zdůrazňuje, že je připravena rozvojová pomoc EU určená oběma stranám; zdůrazňuje, že dodatečné finanční prostředky by měly být použity na podporu základních služeb, zejména školství a zdravotnictví, na zemědělství, zabezpečení dodávek potravin a budování institucionálních kapacit; žádá, aby Jižní Súdán neprodleně přistoupil k dohodě z Cotonou a aby EU přijala všechna opatření nezbytná k zajištění toho, aby byly finanční prostředky z Evropského rozvojového fondu k dispozici co nejdříve;
9. zdůrazňuje, že EU musí na dárcovské konferenci, která se uskuteční v pozdějších měsících tohoto roku v Jižním Súdánu, sehrát vůdčí úlohu a aktivně vybízet další dárcy, aby se zachovali stejným způsobem; vyzývá mezinárodní věřitele, aby Súdánu a Jižnímu Súdánu částečně odpustili mezinárodní dluh;
10. žádá vládu Jižního Súdánu, aby v zájmu obyvatelstva přijala politiky v oblasti zahraničních investic, aby tak zahraniční investice do přírodních zdrojů přispěly k rozvoji domácího hospodářství a k boji proti chudobě; zdůrazňuje, že EU musí učinit vše, co je v jejích silách, pro zajištění toho, aby nadnárodní subjekty a zahraniční podniky, jež provozují svou činnost v tomto regionu, byly dostatečně regulovány a aby transparentně dokládaly své činnosti a příjmy;
11. vítá rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN prodloužit mandát mise UNMIS a vyslat do Súdánu další mírové jednotky; domnívá se, že nepřetržitá přítomnost OSN na místě má nesmírný význam pro mírový rozvoj dvou životaschopných států; vyzývá Súdán i Jižní Súdán, aby uvítaly přítomnost jednotek OSN a zajistily jejich bezpečnost;
12. zdůrazňuje, že je důležité, aby EU pokračovala v poskytování humanitární pomoci Súdánu a Jižnímu Súdánu i po 9. červenci 2011; vybízí k tomu, aby humanitární pomoc v regionu byla výrazně zastoupena a disponovala dostatečnými kapacitami a odpovídajícími prostředky pro zajištění bezpečnosti humanitárních organizací;
13. vítá závěry konzultací týkajících se mírového procesu v Dárfúru, které se konaly pod záštitou OSN; vyzývá všechny strany, aby se řídily uzavřenými dohodami o příměří a ukončení nepřátelských akcí; zdůrazňuje, že v průběhu jednání o otázkách Dárfúru a Abyei je důležité zajistit plnou transparentnost, stejně jako v obecném dialogu mezi severem a jihem; žádá, aby byly zastoupeny všechny strany sporů a také představitelé občanské společnosti a političtí činitelé na místní, regionální, celostátní i mezinárodní úrovni;

14. naléhavě žádá vládu Jižního Súdánu, aby zaujala transparentní, odpovědný a inkluzivní přístup ke správě věcí veřejných po dobu procesu revize ústavy; zdůrazňuje, že je důležité, aby všechny politické strany navzájem spolupracovaly, a v plném rozsahu tak zastupovaly všechny občany země a přispěly k budování stabilních a demokratických politických institucí;
15. vyzývá obě strany, aby před blížícím se vyhlášením nezávislosti dne 9. července 2011 předložily konkrétní plány na zřízení či reformu institucí a zajistily tak, že oba státy budou k tomuto datu životaschopné; žádá delegace EU v Súdánu a Jižním Súdánu, aby aktivně šířily a prováděly doporučení nedávné mise EU pro sledování průběhu voleb a pro sledování průběhu referenda;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě bezpečnosti a generálnímu tajemníkovi OSN, zvláštní zástupkyni EU pro Jižní Súdán, vládě Súdánu, vládě Jižního Súdánu, orgánům Africké unie a předsedovi panelu Africké unie na vysoké úrovni pro Súdán, Parlamentnímu shromáždění AKT-EU a vládám členských států EU.